

№ 110.

Kalendarzyk tygodniowy:

Wt. św. Bonifacego M.
Śr. św. Zofii Wd.
Czw. **Wniebowst. P.**
Piąt. św. Paschalisa W.
Sob. św. Feliksa Kap.
Niedz. św. Piotra Celest.
Pon. św. Bernardyna.

Wschód słońca godz. 4 m. 9
Zachód słońca godz. 7 m. 44
Dług dnia godz. 15 m. 37
Przybyło d. godz. 8 m. 5

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 5 „ 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefona № 593.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Wtorek, dnia 14 maja 1912 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minko; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3—4-ej po południu.

Ruda Pabianiacka

tor wyścigów konnych.

W czwartek dnia 16 maja r. b.

WZLOTY

awiatorów

hr. Scipio del-Campo
i Ch. Sławorossowa

Konkurs na szybkość i wysokość o nagrodę rub. 500

Przed wzlotami publiczność będzie mogła oglądać aparaty. Objaśnienia udzielać będą awiatorzy. Na miejscu bufet i cukiernia. Ceny miejsc: Łoże 4 osobowe rub. 10. Miejsce I kl. 2 rb. II kl. 1 rb. III kl. 25 kop. Pabianickie tramwaje zatrzymują się przy torze.

Sarga

KALODONT

Niezbędny KREM i ELIKSIR do ZEBÓW
Utrzymuje zęby biało, czysto i zdrowo.

żądać wszędzie

Lekarstwo na łzy.

Gdy serce życiem po raz pierwszy drgnie,
Dziecię na świecie łez odbiera chrzest,
Nie wle biedactwo jeszcze o tem nie,
Ze na łzy lekiem koniak—Szustowa jest. 1241

Wrzenie w Albanii.

W Macedonii i Albanii, co roku dają się spostrzec pewne oznaki niepokoju, który ogarnia te kraje wtedy, gdy śniegi w górach topnieją pod wpływem ciepłych promieni wiosennego słońca. Od lat kilkadziesiąt stało się to już normalnym zjawiskiem, że na wiosnę zaczynają się tam ruszać żywioły niezadowolone, t. j. cała różnorodna i różnej wiary ludność, z wyjątkiem mahometańskich Turków. A więc ruszają się i tworzą t. zw. przez Turków „hordy rozbójnicze”, Bułgarzy, Serbowie i Arnaucci, czyli Albańczycy właściwi, tak dobrze wyznawcy islamu, jak prawosławni i katolicy.

I teraz znów nagle zachmurzył się horyzont albański, nagle zaczynają stamtąd nadchodzić wieści niepokojące, groźne dla pokoju europejskiego ze względu na toczącą się wojnę włosko-turecką.

W roku ubiegłym powstanie katolickiego szczechu albańskiego mirydytów, którzy udali się

pod opiekę czarnogórskiego cara Nikity, swego dawniejszego śmiertelnego wroga, o mały włos, że nie wywołało poważnych nader komplikacji międzynarodowych. Dało się ich uniknąć jedynie dzięki presji, wywartej przez gabinety; wiedeński i petersburski na Portę. Przyszła ona wiedza, że odstąpi od zamierzonego uzbrojenia mirydytów, że swym kosztem odbuduje im zburzone domy i kościoły, że obniży podatki i t. d.

Jak zwykle jednak Turcy obietnic nie dotrzymali. Krewkami zaś Albańczykom, którzy zresztą byli niegdyś najwierniejszymi poddanymi sultana brakujące znowu cierpliwości i wiary w obietnicę turecką. Pominąwszy pretensje natury ekonomicznej, jak budowa dróg i zmniejszenie podatków, Albańczykom chodzi przede wszystkim o szkoły w których wykłada się po albańsku i używa się pisma łacińskiego. Turcy nie tylko, że nie pozwalają tych szkół ponownie otwierać — jak to przyrzekli w sierpniu ubiegłego roku — ale nawet więżą nauczycieli, prasę zaś albańską prześladowają na wszelkie sposoby.

Jeszcze jeden czynnik trzeba uwzględnić, gdy się teraz rozpatruje stosunki albańskie, czynnikiem tym jest budzące się poczucie solidarności wśród Albańczyków, dotąd rozdzielonych na dwa wrogie oboje — chrześcijan i wyznawców islamu, oraz objawiająca się silnie wśród Albańczyków, którzy wyznają prawosławie, tendencja do oderwania się od patriarchy ekumenicznego w Konstantynopolu. Ten proces konsolidowania się narodowości albańskiej jest dla panowania tureckiego w Europie jednym z najbardziej niebezpiecznych objawów.

Wedle zgodnych doniesień z Albanii przedstawia ta nieszczęsna kraina obraz zupełnej anarchii. Drogi są niepewne a urzędnicy tureccy nie mogą się wydalać poza miejscowości, gdzie są garnizony. Nie przeszkadza to im jednak zapomocą siły zbrojnej ściągając w dowolnej wysokości nakładane podatki, czem doprowadzają wyniszczoną ludność do rozpacz.

Iskrą, rzuconą na prochy, może się stać postąpienie kajmakoma (naczelnika powiatu), z Ipeku, który zakazał mieszkańcom kilku wiosek wolnego wyrębu drzewa w lasach rządowych,

co stanowiło główny ich środek do życia, gdyż utrzymują się jedynie z handlu drzewa. Gdy zaś mieszkańcy owych wiosek nie dali posłuchu kajmakom wyruszył przeciw nim z silnym oddziałem wojska, a wsie przez nich zamieszkałe zamienił w gruzy.

Albańczycy, pomimo przewagi tureckiej, bronili się jak lwy, a nawet udało im się wyciąć w pięć dni dwie kompanie piechoty tureckiej. Kajmakom, widząc na co się zanosi, chwycił się zwykłej tureckiej — zaczął pertraktacje i nie żałował pięknych obietnic. Niewiele one — przeciw tym razem pomogły. Oburzeni Albańczycy z całego wilajetu Djakowy, uchwalili na zebraniu swych wodzów „ultimatum” i przedstawili je Djakowiem. Powiedziano w nim, że Turcy mają natychmiast przeprowadzić przyobiecane reformy, bo inaczej ludność przepędzi wszystkich urzędników sultana.

Chcąc sobie ująć mahometan władze tureckie rozpuściły pogłoskę, że nieposłuszni Albańczycy zostali przekupieni przez Włochów. Zarzut ten oburzył ich w sposób niesłychany, a odpowiedzią nań było rozszerzenie agitacji malkontentów na całą północną Albanię.

Tak, jak dziś rzeczy stoją, sytuacja w Albanii jest w wysokim stopniu niepewna. Śledzą też w Wiedniu za rozwojem wypadków albańskich z wielkim niepokojem, aby nie wstrząsały one podstawami tak filigranowej i kosztownej budowy, jaką jest pokój europejski. Z innych zaś a łatwych do zrozumienia powodów zarówno Rzym jak Petersburg interesuje się w tej chwili wielce sprawami Albanii, skąd wynikły pożar ogarnąć może cały południowy wschód Europy.

Z MUZYKI.

Popis wychowalców szkoły muzycznej M. Bojanowskiej.

W niedzielę po południu w sali koncertowej, przy ul. Dzielnej, odbył się doroczny popis wychowalców szkoły muzycznej Maryi Bojanowskiej. Publiczność, interesująca się bliżej tą uczelnią, wypełniła salę po brzegi. Program był obfity i wielce urozmaicony, albowiem oprócz klas fortepianowych prof. Strobla i prof. Nirnszteina, czynne były klasy: śpiewu solowego prof. Józ. Szezygierówny i chóralna dyr. A. Dworzaczka.

Z przyjemnością muszę zaznaczyć, że sumienna, inteligentna i młocząca praca ciała nauczycielskiego wydała piękne owoce i przyniosła

nie miały zaszczyt tak kierownicze szkoły p. Helenie Kuleńskiej, jak też wszystkim kierownikom klas poszczególnych na czele z profesorem Rudolfem Stroblem, tym nieustraszoną, energicznym i wzorowym od tyłu lat pedagogiem.

Wyjątkowo utalentowanych uczniów obecnie szkoła nie posiada; za to mniej, lub więcej uzdolnieni, którym szkoła daje fachowe wykształcenie, robiąc z nich dobrych muzyków i pożytecznych w przyszłości pedagogów.

Klasa prof. Strobla, jako kurs wyższy gry fortepianowej, najwięcej dała popisujących się uczniów.

Bardzo starannie i sumiennie p. Kitaj wykonała utwory Moschelesa, Bacha i Reinholda; czystość gry i ładnie rozwiniętą technikę wykazała p. Wiślicka w Szumanie; p. Szapiro posiada sporo muzykalności oraz staranność drobiazgową w opracowaniu dzieł: Bacha, Mendelsohna, Beethowena i Wehlega. Sporo temperamentu i pewnej samodzielności zauważyłem w grze p. Monczki w wykonaniu „Presta“ z koncertu Bacha, „Zingara“ Scharwenki i „Prząśniczki“ Bachmana.

Najwięcej uzdolnioną uczenicą szkoły to bez wątpienia jest p. E. Lewi; gra jej posiada duże wyrobienie techniczne, powien smak artystyczny, przy sporym zasobie uczucia. Wykonaniem utworów Händla („Le forgeron harmonieux“) Chopina („Etiuda C-dur“) i I część z koncertu „D-moll“ Mendelsohna (przy akompaniamencie drugiego fortepianu) dowiodła, że nadzieje w niej pokładane nas nie zawiodły; talent p. L. rozwija się stopniowo, systematycznie, chwilami zapomina się, że to gra uczenica — tyle w wykonaniu cech artystycznych.

Klasa prof. Nirnszteina dała nam dwie uczennice pp. Rosner i Rosenthalównę; obie wykazały pięknie rozwiniętą technikę i czystość w wykonaniu.

Miłą niespodzianką zrobił nam chór żeński szkoły (klasa prof. Dworzaczka) który harmonijnie, zgodnie i rytmicznie wykonał „Chór przadek“ z op. „Straszny Dwór“ Moniuszki (partye solowe wykonały pp.; Opidówna, Kiebowna i Adamska) i „Serenadę“ z op. „Werbum Nobile“ Moniuszki. Zastużony oklask był nagrodą dla kierownika i całego zespołu chóralnego.

Klasa śpiewu solowego, prowadzona od niedawna przez znaną artystkę p. Józefinę Szlegierównę, nie mogła dać na popis ani jednej siły miejscowej; chcąc jednak pokazać co może dobra szkoła zrobić, sprowadziła dwie swoje pupilki z Warszawy i trzeba przyznać, że obie posiadają piękne materiały głosowe i wyborną szkołę.

Panna Opidówna — to sopranistka liryczno-dramatyczna; wzorowo wykonaniem pieśni: Beethovena („Un quæsta tomba“) Niewiadomskiego („Otwórz Janku...“), oraz arya z „Rycerskości wieśniaczej“ Mascanigo — zastużyła sobie na gorący oklask.

P. Ulanowska posiada głos w szerokiej i rozległej skali, (sięgający do wysokiego *es*) niezmiernie podatny do koloratury. Śpiewała znakomicie arya z op. „M-me Butterfly“ Puccini'ego, Giordani'ego „Caro minhen“, „Noc“ Rubinszteina i arya z op. „Tosca“ Puccini'ego. Głos obu młodych solistek brzmiał potężnie, dźwięcznie, przy doskonałym frazowaniu.

Sumienna i wytrwała praca powinna je w krótkim czasie postawić na deskach scenicznych.

Sollistkom świetnie towarzyszyli na fortepianie dyr. A. Dworzaczek i prof. Nirnszteina.

Tak kierownicze, jak też i profesorom szkoły wychowawcy ofiarowali żywe kwiaty i wieńce, dając tem dowód swojej wdzięczności kochanym kierownikom za pracę nad nimi podjętą.

Popis niedzielny udał się w zupełności.

Fortepian koncertowy, na którym grali młodzi solści, brzmiał znakomicie, przyczyniając się w znacznej mierze do powodzenia w tak uroczystej dla szkoły chwili.

Dedaun — ski.

Z Towarzystwa muzycznego im. Chopina.

W ubiegłą sobotę, o godzinie pół do 9-jej wieczorem, w lokalu przy ulicy Zielonej nr. 15, odbyło się ogólne zebranie nadzwyczajne Towarzystwa muzycznego imienia Chopina.

W obecności 73 członków zebranie zagal w zastępstwie prezesa p. J. Radwański, zagna-

czając, że przedmiotem obrad będzie sprawa połączenia się Towarzystwa z Towarzystwem „Lutnia“ a łącznie z tem, podwyższenie składek członkowskich.

Na przewodniczącego powołano adwokata przysięgłego p. Antoniego Zelazowskiego, który zaprosił na asesorów pp. d-ra Goldenberga i St. Olczaka, a na trzymającego pióro p. Michalskiego.

Zabrawszy głos p. Radwański dowodził, że ze względów ideowych wytworzenie całości przez zlanie się dwóch Towarzystw: imienia Chopina i „Lutni“, przyczyni się niewątpliwie do należytego rozwoju instytucji pod względem artystycznym. Przez połączenie chórów wytworzy się dobry zespół; pod względem finansowym również można będzie zyskać wiele, gdyż fundusze obu instytucji mogą się znacznie powiększyć. W sprawie tej porozumiewały się już zarządy obu Towarzystw i wypowiedziały się w duchu przychylnym projektowi.

Na wypadek połączenia się obu Towarzystw zarząd Towarzystwa im. Chopina postawił następujące warunki:

1) aby stopniowo usunięta była gra w karty szachy i bilard; 2) aby połowa członków zarządu składała się z wykwalifikowanych muzyków; 3) aby składka dla członków czynnych wynosiła rb. 6, a dla popierających rb. 10 rocznie; 4) o ile ogólnie zebranie zgodzi się na propozycję, wybranych będzie z obu stron po 6 delegatów w celu ostatecznego ułożenia warunków połączenia Towarzystw i załatwienia koniecznych formalności.

Podczas narad zarządów obu Towarzystw naszkicowano budżet dochodów w sumie rubli 7,600 w tem rb. 4,000 ze składek członkowskich.

Zastanawiając się nad stroną materialną obu instytucji, zwrócono uwagę, że długi „Lutni“ wynoszą rb. 2,800; majątek jej przedstawia się w sumie rb. 9,720. Co się zaś tyczy Towarzystwa muzycznego imienia Chopina, to majątek jego stanowi rb. 5,000 długi zaś rb. 600.

Na wniosek przewodniczącego przeprowadzono w przedmiocie połączenia bardzo ożywioną dyskusję, w której zabierali głos pp. Goldenberg, Tomaszewski i St. Olczak, oświadczając się za połączeniem obu Towarzystw.

Przeciwko wnioskowi przemawiał p. Joteyko, proponując, by oba Towarzystwa, nie zlewając się z sobą, organizowały wspólnymi siłami koncerty, korzystając z wspólnego lokalu i t. d.

Przemówienie pana Joteyki spotkało się z oklaskami. W głosowaniu tajnem 22 członków oświadczyło się „za“, 49 „przeciw“ połączeniu.

Przewodniczący zaproponował wówczas, czyby nie było możliwe dla urzeczywistnienia projektu wynaleźć jakiś środek kompromisowy.

Dr. Goldenberg w dłuższym swem przemówieniu, uznaje możliwość przyłączenia się Tow. na drodze kompromisowej, a to na następujących warunkach:

1) Towarzystwo „Lutnia“ wyszuka środki do spłacenia swoich długów w sumie rb. 2,800 a ze swej strony Towarzystwo muzyczne imienia Chopina przystąpi bez długu; 2) usunięta będzie w ciągu roku gra w karty, szachy i bilard; 3) do wspólnego zarządu powinny wejść 6 członków ze strony Towarzystwa im. Chopina.

Wniosek ten zebranie przyjęło.

W celu pertraktacji z Towarzystwem „Lutnia“ wybrano 6 delegatów pp. Radwańskiego, Joteykę, Olczaka, Henryka Gebia, d-ra Goldenberga i Heppena.

Niezależnie od tego na wniosek p. Tomaszewskiego postanowiono podnieść z dniem 1 lipca r. b składkę członkowską z 6 do 8 rubli rocznie, pozostawiając dotychczasowe wpisowe rb. 1.

(a)

ZE SPORTU.

Łódzki klub sportowy obchodzić będzie w nadchodzący czwartek uroczyste otwarcie nowego własnego boiska sportowego przy ul. Srebrzyńskiej 37—39. Dzięki staraniom Zarządu Łódzkiego klubu sportowego oraz ołarności Maurycego Flirtza, popartym energią p. Horroksa, dy-

rektora T-wa Akc. J. K. Poznańskiego, udało się uzyskać Łódzkiemu Klubowi Sportowemu prawidłowe boisko, które odpowiada wszelkim wymaganiom sportowym. Wspaniały, zatrawiony plac footballowy robi wrażenie angielskiego boiska sportowego. W przyszłości urządzone zostaną na nim korty tenisowe oraz boisko do hockey'u. Cały teren, świeżo zadrzewiony, przedstawia się nader korzystnie.

Poświęcenie nowego boiska połączone zostało z igrzyskami olimpijskimi oraz z matchem footballowym między Akademickim Związkiem Sportowym z Krakowa, a drużyną Łódzkiego Klubu Sportowego. Program igrzysk olimpijskich obejmuje zawody w biegu na 100 m., 400 m., 1000 m., skok wzwyż, wdal i o tyczce, rzut dyskiem i piłką uszatą oraz bieg rozstawny (po cztowy) na 600 m.

Do zawodów w lekkiej atletyce zgłosiło się przeszło 30 uczestników z miejscowych i innych klubów polskich poza obrębem Łodzi. Także i polskie kluby galicyjskie ze Lwowa i Krakowa zapowiedziały swój udział.

Zawody w piłkę nożną budzą już dzisiaj uzasadnione zainteresowanie. Drużyny krakowskie cieszą się zasłużoną opinią doskonałych footballistów. Już szeszcioroczny match reprezentatywnej drużyny łódzkiej z krakowską „Wisłą“, który zakończył się zwycięstwem tej ostatniej, wykazał sprawność i wspaniałą technikę drużyny krakowskiej. Akademicki Związek Sportowy, który składa się wyłącznie ze studentów krakowskiej Almae matris, ma wyrobioną markę zagranicą i odniósł już szereg zwycięstw nad drużynami innych miast, a w Krakowie liczy się do pierwszych.

Łódzcy sportmeni będą mieli rzadką sposobność śledzenia interesującej gry, tembardziej, że Łódzki klub sportowy wykazuje znaczny postęp, tak to do samej kombinacji jakoteż i techniki. Ostatnie zwycięstwa Łódzkiego klubu sportowego nad „Touring-klubem“ 6:1, nad mistrzowskim klubem „Newcastle“ 1:10 oraz rekordowa ilość bramek w grze z „Unionem“ 6:0 mówią same za siebie.

Gra będzie ostra, lecz nie przekroczy dozwolonych granic, określonych regułami „Assocjacji“ oraz angielskim „fair“. Studenci uniwersytetu krakowskiego dają zupełną gwarancję w tym kierunku.

Czwartkowa uroczystość ma także i to znaczenie, że teraz dopiero Łódzki klub sportowy będzie mógł rozwinąć intensywną działalność sportową oraz umożliwić całemu szeregowi uczniów z polskich szkół prywatnych korzystanie ze zdrowych rozrywek i ćwiczeń fizycznych, których brak tak bardzo daje się odczuwać w Łodzi.

M.

MOWA POSŁA GRABSKIEGO.

Na niedzielnym posiedzeniu Dumy poseł Władysław Grabski, jako referent prelliminarza departamentu rolnictwa, wygłosił obszerną mowę, w której rozwinął pożądaną program polityki agrarnej w państwie.

Między innymi mówca zaznaczył konieczność założenia nowych zakładów naukowych rolniczych i rozwoju wszelkich kursów rolniczych, krzewiących wiedzę fachową i technikę rolniczą, a także ułatwienie rozwoju i działalności stowarzyszeń rolniczych.

Grabski akcentuje, że w polityce agrarnej musi być przeprowadzony program decentralizacji. Każdy okrąg, mający swą fizyonomię odrębną, powinien posiadać własny ogólny program pomocy agronomicznej, oparty na samorządzie, na samodzielności miejscowej ludności.

Rząd i ziemstwa, względnie inne czynniki samorządne, winny współdziałać rozwojowi tej samopomocy i samodzielności miejscowej, a nie stawiać jej tamy, jak się to dzieje dotychczas.

Po Grabskim przemawiali jeszcze, przed pauzą, posłowie Tomilów i Scheidemann.

„Neoslawizm prosperuje“.

Poniedziałkowy artykuł wstępny „Nowoje Wremia“, poświęcony jest sprawie neoslawizmu.

Autor artykułu jest wielce zadowolony z osiągniętych wyników (!).

Neoslawizm — pisze on — za zasadę swej działalności wziął wzajemne poznanie się narodów słowiańskich, a to w celu, iżby masy ludowe jasno zdały sobie sprawę ze wspólnych realnych interesów plemiennych. Autor sądzi, że „cel ten całkowicie osiągnięto“. Urządzono bowiem niewielkie wystawy, następnie założono bank rosyjsko-bułgarski w Sofii, czesko-polski w Warszawie, wystawę drobnego przemysłu w Białogrodzie. Wszystko to ma, zdaniem autora, doprowadzić, że neoslawizm w dziedzinie handlowej wydał owoce pozytywne.

Jest wszakże jedno „ale“.

Nad sprawą ruchu neosłowiańskiego unosi się jedna chmura: to agitacja ukraińska. A tymczasem niema żadnego powodu do tego, aby ukraińcom dawać narodową i kulturalną samostność. Winę tego ostatniego ruchu ponosi Kramarz (!), który nie pojmuje, że ukrainizm należy pojmować, jako specjalną postać sprawy ogólnorosyjskiej.

Autor w końcu konkluduje, że separatyzm ukraińców jest próbą działaczy zachodnio-słowiańskich wypaczenia ruchu neosłowiańskiego i działania na rękę austro-slawizmu.

Koło polskie do irlandczyków.

Koło polskie wysłało telegram następujący: „Koło polskie w Dumie państwowej składa swoje najszczerze powinszowania stronnikom irlandzkim z powodu przyjęcia przez izbę gmin billu o „Home rule'u“. Nikt lepiej od Polaków nie może zrozumieć sprawiedliwości sprawy wazszej i świętości waszych ideałów; nikt bardziej od Polaków nie może cieszyć się z waszego tryumfu, będącego równocześnie tryumfem ideałów wszechświatowych: prawdy i sprawiedliwości. Przyjmijcie życzenia nasze rozkwitu i przyszłej pomyślności dla synów Zielonego Erynu.

Wyrażamy też nasz podziw dla wielkości narodu angielskiego, który w danym razie ujawnił nadzwyczajną szlachetność i prawdziwy pogląd państwowy. Niechaj posłuży szlachetny przykład Anglii wzorem do naśladowania dla całej ludzkości.“

Z dzielnic polskich.

ZE LWOWA. Uroczystość 250-letniego istnienia uniwersytetu lwowskiego obchodzona będzie 28-go i 29-go b. m. Pierwszego dnia odbędzie się przyjęcie gości i raut, wydany dla nich przez profesorów uniwersytetu. Nazajutrz zrana uroczystość rozpocznie się nabożeństwem, podczas którego ks. arcybiskup Bilczewski wygłosi mowę. Pienia religijne wykonają p. Korolewicz-Waydowa oraz chór akademicki.

O godz. 11-ej przed poł. właściwy obchód w sali Tow. muzycznego. Wykonana będzie kantata Jana Kasprowicza, poczem rektor wygłosi mowę i odczytane będą nominacje doktorów honorowych. Wieczorem obiad dla gości u ks. arcybiskupa Bilczewskiego. Uroczystość zakończy „komers“ studentów i profesorów.

— Podczas rozruchów sobotnich policja zraniła ogółem 30 osób. Deputacja obywateli udała się do prezydenta miasta ze skargą na brutalne postępowanie policji. Pisma krytykują ostro postępowanie policji. Skonfiskowano Kurjer lwowski za artykuł w tej sprawie.

— Liczne towarzystwa i organizacje, tak we Lwowie, jako też na prowincji, uchwaliły protesty przeciwko zamiarowi utworzenia uniwersytetu ruskiego we Lwowie.

Sprawa hr. Ronikiera.

XXII dzień rozprawy.

Aby zrozumieć decyzję sądu, odraczającą wydanie wyroku w sprawie Ronikiera celem wysłuchania opinii znawców pisma, przypomnieć należy, że nazajutrz po dokonaniu zabójstwa znaleziono przy trupie ś. p. Stanisława Chrzanowskiego między innymi list treści następującej:

Warszawa, d. 12 grudnia 1908 r.

Powoli zrozumiałem wszystko. Niedobrych mam rodziców bez serca i sumienia. W domu zawsze tylko kłamstwo i fałsz. Lepiej byłoby pozbawić się życia, bo mam ich i wszystkiego już dość.

Staś Chrzanowski.“

W śledztwie pierwiastkowym biegły Wasilczenko orzekł, że list ten nie jest pisany ręką ofiary zbrodni i że pismo w wielu szczegółach przypomina charakter pisma Ronikiera. Tę samą opinię wygłosił ekspert i na posiedzeniu sądownym.

Tymczasem p. Orłow, wezwany na obecną rozprawę w charakterze znawcy-kaligrafa, po 2-godzinnym badaniu oświadczył na wczorajszym posiedzeniu, że list przedśmiertny Stasia Chrzanowskiego, znaleziony w pokojach umeblowanych i list autentyczny zabitego, złożony do aktów sprawy przez Jana Chrzanowskiego, pisane są tą samą ręką.

Orzeczenie to wywołało olbrzymią sensację! Izba na wniosek adw. Nowodworskiego, zastępcy rodziny Chrzanowskich, postanowiła wezwać na dzisiejszą rozprawę, jako drugiego znawcę p. Rolińskiego, polecić zakładowi fotograficznemu Mieczkowskiego dokonanie zdjęć obu listów, wreszcie zbadać jutro powołanego przez obronę biegłego Popowickiego z Petersburga.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Dobiesława. Jutro Strzeżysława.

ZEBRANIE. Jutro nadzw. og. zebr. członków „Lutni“ (Piotrkowska 108) o godz. pół do 9 w.

WYSTAWA RZEMIEŚLNICZA. Kancelarya Komitetu wystawy rzemieślniczej (Piotrkowska 200) otwarta codziennie od g. 9 rano do 9 wieczorem.

CZYTELNIA PISM TOW. „WIEDZY“ (Rozwadowska 15) otwarta od godz. 6 po poł. do 10 wieczorem, a w niedziele i święta od godz. 10 rano do 10 wieczorem.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Zielona 8), otwarte codziennie od godziny 4 po południu do 10 wieczorem; w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(x) **Okólnik w sprawie jarmarków.** Ministerium przemysłu i handlu przystąpiło świeżo do zebrania danych statystycznych, dotyczących odbywających się w Królestwie jarmarków. W tym celu ministerium rozesłało do magistratów miast w Królestwie okólnik z prośbą o udzielenie odpowiedzi, jakie w danym mieście istnieją jarmarki, na jakie towary, wreszcie jak wysokie są ich obroty.

Odpowiedzi mają być przesłane na specjalnie nadesłanych przez ministerium arkuszach kwestyonaryuszowych.

(a) **Z przemysłu.** Popyt na jeden z najbardziej poszukiwanych wyrobów w ciągu ostatnich dwóch lat t. zw. „Streichgarn“ znacznie osłabł. Skutkiem tego w wielu fabrykach wyrobu tego nagromadziły się znaczne zapasy, a nabywców niema. Straty stąd wynikłe są znaczne.

Obecnie miejsce tej materji zajęła t. zw. „Katdaczi“ i różne angielskie wyroby, które, całkowicie zawładnęły modą. Szczególniej na towary angielskie popyt jest duży.

(a) **Cegła sylikatowa.** Na skutek podań fabryk cegły sylikatowej, władze Towarzystwa kredytowego m. Łodzi przystąpiły do rozpatrzenia sprawy przyznania pożyczek dla domów, wznoszonych z tejże cegły.

Władze Towarzystwa uznają cegłę sylikatową jako materiał, stosowanie którego przyczynić się może do zmniejszenia katastrof budowlanych w Łodzi. Rzeczoznawcy są zdania, że wprowadzenie na Rynek tego artykułu budowlanego może przyczynić się w znacznej mierze do uzdrowienia stosunków w ruchu budowlanym, tak pod względem technicznym, jak i finansowym.

Wyrób cegły sylikatowej jest o wiele droższy od wyrobu cegły czerwonej i dlatego też nie będzie ona nigdy groźnym konkurentem cegły czerwonej, niewątpliwie jednak przy poważniejszych budowach, mała stosunkowo różnica

ceny nie będzie odgrywać zasadniczej roli i cegła sylikatowa zastąpi z zupełnym powodzeniem słabą łódzką cegłę czerwoną.

Cegła sylikatowa jestto chemiczne połączenie kwasu krzemowego, piasku z hydrattem wapna, która w kotłach przy wysokim ciśnieniu daje sylikat wapna, czyli piaskowiec.

Cegłę sylikatową wyrabia kilka cegielni pod Łodzią.

W Łodzi i okolicy jest już sporo budynków zbudowanych z cegły sylikatowej.

(x) **Obrońcy lasów i ogrodów.** Towarzystwo Opieki nad drzewostanem poraz wtóry sprowadziło szpaki w celu zaklimatyzowania ich w naszej okolicy. Tym razem szpaki wypuszczone zostały w lesie Rudy Pabianickiej i zagnieżdżyły się w sztucznych dziuplach, umieszczonych w tym celu przez sekcję rozpowszechniania sztucznych gniazd w ogrodzie nad stawami pana Stefańskiego.

Szpak należy do rzędu bardzo pożytecznych ptaków; w lasach, gajach i ogrodach które zamieszkuje, krociami zjada gąsienice drzewne; w ogrodzie warzywnym setkami i tysiącami pochłania ślimaki, w polu tępi pędraki chrabaszczów, a na pastwisku niszczy owady dokuczające bydłu.

Szpak siada nawet na grzbietach owcom, krowom i świniom i wydziłuje im robactwo.

Towarzystwo Opieki nad drzewostanem prosi za naszym pośrednictwem mieszkańców Rudy Pabianickiej i okolicznych, by otoczyli czułą opieką tak pożyteczne ptactwo, zabraniając chłopcom strzelać do ptaków z flowerów i nie pozwalając ptasznikom łapać ptaków w sidła. Szkodliwe takie jednostki w myśl § 375 ustawy rolniczej, należy wskazać sołtysowi, lub policyi, domagając się pociągnięcia winnego do odpowiedzialności sądowej.

Nadmieniamy, że prawo zabrania łowienia ptaków śpiewających i owadożernych, a za niszczenie gniazd, wyjmowanie z nich piskląt i jajek, winni podlegają karze aresztu od 1 do 3-ch dni (art. 407 Ustawy Rolniczej).

Sztuczne dziuple dla szpaków można nabywać po cenie kosztu w sekcji Towarzystwa Opieki nad drzewostanem (przy ulicy Wólcząskiej № 98, m. 15).

(x) **Tow. wpisów i zapomóg dla szkół średnich m. Łodzi** zawiadania, że urządzona w dniach 4, 5, i 6-ym b. m. wenta pod nazwą „Bazar dla wszystkich“, dała czystego zysku 667 rb. 41 k.

(h) **Z sądu.** Sędzia pokoju 3 rewiru m. Łodzi skazał Jana Waszczyka za przechowywanie i sprzedaż wyrobów tytoniowych bez należytego patentu, na 20 rb. kary lub 4 dni aresztu.

(a) **Z „Dnia kwiatka“.** Dziś, o godzinie 8-ej wieczorem, w lokalu Stowarzyszenia pracowników handlowych (Spacerowa 21) odbędzie się ostatnie posiedzenie członków Komitetu „Dnia kwiatka“.

Rewir Fa i Fb dał dochodu w puszkach rb. 1996 kop. 34 i pół. Panie liczące pieniądze dla zaokrąglenia tej sumy, dołożyły 3 rb. 65 i pół kop. Nadesłanych ofiar wpłynęło rb. 1880 k. 25 i ze sprzedaży kwiatków do dekoracji rowerów, kapeluszy i okien rb. 32 kop. 32, razem rb. 3912 kop. 57.

(h) **Osobiste.** Sędzia pokoju X rewiru rz. r. stanu W. J. Reucki, wyjechał na urlop dwumiesięczny; zastępuje go kandydat do posad sądowych p. Jan Neumark.

(a) **Z fabryk.** Administracja fabryki „I. Birnbaum i Sp“ zawiadomiła władze policyjne, że z dniem 24 maja r. b. fabryka, z powodu braku obstalunków, będzie zamknięta na czas nieograniczony. O postanowieniu tem robotnicy uprzedzeni zostali na dwa tygodnie naprzód, w myśl przepisów inspekcji fabrycznej.

(x) **Majówka.** Komitet „Związku Majowego“ przy łódzkim oddziale T-wa opieki nad zwierzętami zawiadania wszystkie szkoły należące do związku, że majówka może się odbyć tylko przy cieplejszej temperaturze. O ile więc do jutra rana ociepli się to majówka się odbędzie, w przeciwnym razie zostanie odłożona. Wiadomości o majówce czy się odbędzie, zasięgnąć będzie można jutro o godz. 9 rano w biurze T-wa przy ul. Piotrkowskiej nr 85.

(x) **Ofiary pracy.** Ciekawą statystykę opublikowała paryska Humanité. Robotnicy fran-

cuscy w 5-letnim okresie (1901—1905) stracili dzięki nieszczęśliwym wypadkom:

Ramiion	6,889
Rak	6,055
Nóg	26,012
Palców	32,358
Oczów	5,412

Co się tyczy okoliczności, w jakich nastąpił wypadek, to pila okrężna odpiłowała 1,690 palców, odłamki kamienia spowodowały ślepotę w 1,291 wypadkach, przez upadek do dołów złamano 1,226 nóg, przy transporcie zniażdżono 1,357 nóg, transmisye oderwały 343 ręce i t. d.

Ciekawa jest także statystyka nieszczęśliwych wypadków na Węgrzech, gdzie tylko 20 proc. ludności zajmuje się przemysłem. Tam w roku 1907 zarejestrowano w samym przemyśle 22,637 nieszczęśliwych wypadków, z tego 241 śmiertelnych; oprócz tego na kolei było 417 wypadków, z tego 138 śmiertelnych.

(k) Ruch chorych. W szpitalu miejskim dla chorób zakaźnych i gorączkowych ruch chorych w tygodniu ubiegłym przedstawia się jak następuje:

W dniu 6 maja r. b. było chorych na ospę 11, w tygodniu sprawozdawczym przybyło 2, wypisało się 3, zmarło 3, w dniu 13 maja r. b. pozostało na kuracji chorych 7. Na szkarlatynę był chory 1, pozostał na kuracji 1. Na dur wysypkowy było chorych 2, wypisał się 1, na kuracji pozostał 1. Na różę był chory 1, pozostał na kuracji 1. Pod obserwacją przybył 1 i pozostał na kuracji 1.

Ogółem w dniu 6 maja r. b. było chorych 15, w tygodniu sprawozdawczym przybyło 3, wypisało się 4, zmarło 3; w dniu 13 maja r. b. pozostało na kuracji 11 chorych.

(h) Groźny pożar. Wczoraj, o godzinie 3 po południu, w fabryce Zygmunta Rychtera przy ulicy Radwańskiej nr. 8, w dwupiętrowym budynku, mieszczącym się w podwórzu, wybuchł pożar, grożąc zniszczeniem sąsiednim zabudowaniom fabrycznym.

Przybyły dwa oddziały straży, widząc niebezpieczeństwo, zawezwały do pomocy 6 oddziałów straży ochotniczej i straż miejską, oraz trzy siłwki parowe, z których dwie tylko pracowały.

Około godziny pół do 4 cały budynek płonął, jako też i sąsiednie otoczone zostały silnym pierścieniem straży, a z 30 wylotów strumienie wody zalewały ogień.

O godzinie 4 pożar został zlokalizowany a około 5 po południu oddziały fabryczne K. Scheiblera, I. K. Poznańskiego i Leonhardta opuściły stanowiska. Pozostałe zaś oddziały straży pracowały nad ugaszeniem zgliszcz do godziny pół do 9 wieczorem.

Spaliła się tylko ta część fabryki, którą objęły płomienie przed przybyciem pierwszych dwóch oddziałów straży.

Straty obliczają na 100 tys. rubli. Fabryka była ubezpieczona w czterech Towarzystwach.

Straż skarżyła się na fatalną obsługę telefonów i jak zapewniają na połączenia ze stacją centralną potrzeba było dzwonić kilka minut. Czas ten znacznie opóźniał zawezwanie pomocy.

(a) Aresztowanie bandytów. Policja śledcza otrzymała wiadomość, że w jednej z dzielnic miejskich przebywa zorganizowana banda, zajmująca się grabieżem, oraz że ma skład broni.

Według wskazówek policja udała się do mieszkania Stanisława Sakowskiego, przy ulicy Eckerta nr. 9, w Radogoszczu.

Dom ten policja otoczyła i dokonała w nim rewizji. W mieszkaniu S. ukrywali się Roch Wawrzeńczyk, Jakób Lelik i Otto Anweiler. W czasie rewizji znaleziono brauninga i 150 naboju. Rabusiów aresztowano i przeprowadzono do więzienia.

(a) Bandyci przy pracy. Na ul. Dzielnej nr. 63, naprzeciw próżnego placu, na 63 letnią Bolnę Birencweig napadło dwóch ludzi uzbrojonych w rewolwery, żądając wydania pieniędzy. Gdy staruszka zaczęła błagać aby pozostawiono ją w spokoju, gdyż nie ma pieniędzy, nieznanymi opuszcili B., uciekając szybko w stronę Rynku Targowego. Według informacji napadniętej jeden z napastników był wzrostu więcej niż średniego, ciemny szaty, w odzieży robotnika, drugi blondyn, trzymał w ręku czapkę karakułową.

(d) Aresztowanie rabusiów. Wczoraj w no-

cy patrol policyjny przechodząc ulicą Brzezińską, w składzie aptecznym Józefa Hartmana i Stanisława Pisarskiego, mieszcącym się przy ul. Zielonej, zauważył światło.

Podszedłszy ostrożnie bliżej, policyjanci zobaczyli w składzie dwóch rabusiów, wyjmujących z szaf towar, wobec czego wpadli do sklepu i rabusiów aresztowali. Przy rewizji znaleziono przy nich narzędzia złodziejskie jako to: łom, pęk wytrychów, oraz duży nóż składany, zbroczony we krwi.

Aresztowanych pod silną eskortą przeprowadzono do wydziału śledczego, gdzie poznano w nich dawno poszukiwanych przez władze zawodowych złodziei: Michała Neugebauera 28-letniego i 34-letniego Antoniego Wawrowskiego.

Niebezpiecznych ptaszków osadzono w więzieniu, a sprawę skierowano do sądu.

(d) Z rozpacz. Kazimierz Jurczak, który rzucił się z IV piętra domu nr. 6 przy ul. Długiej zmarł wczoraj w szpitalu, nie odzyskawszy przytomności.

(h) Niesumieni robotnicy. Sędzia pokoju IX rewiru skazał po 3 miesiące więzienia: robotnika Józefa Dunajczyka, za kradzież tasiemki w fabryce, oraz Anielę Kołczyńską, za kradzież chustek w fabryce Grünberga i Wilczyńskiego.

(a) Zabójstwo. Do mieszkania 45-letniego murarza, Jana Majewskiego, przy ul. Dolnej nr. 1 w Chojnach, przyszedł pasierb jego, 28-letni Jan Onin i w czasie sprzeczki, jaka między nimi powstała, zadał mu nożem trzy głębokie rany w bok, rękę i piersi. Majewski wkrótce zmarł. Zabójcę aresztowano.

(a) Rozprawa nożowa. Wczoraj, około godziny 11 wieczorem, na ul. Podrzecznej, w pobliżu Nowomiejskiej powstała bójka na noże pomiędzy dwoma grupami ludzi. Bójka wynikała z powodu nieporozumień natury finansowej. Z uczestników w bójce najbardziej poszwankowani zostali: 22-letni Lejzor Nejman, (rany w plecy), 18-letni Stanisław Sudłarek (rany głowy i pleców), 21-letni Antoni Nogel (rany tłuczone głowy). Inni ulegli lżejszym obrażeniom. Poszwankowanych przywieziono do I cyrkułu policyjnego, gdzie opatrzył ich lekarz Pogotowia. Sprawcy krwawego zajścia uciekli.

(a) Kradzieże. Dzisiejszej nocy niewykryci złodziei, po wylamaniu zamków u drzwi, dostali się do składu ubrań Zyskinda Majtelesa, w podwórzu domu przy ul. Targowej nr. 61 i skradli damskie ubiory na sumę 500 rb.

Do mieszkania Antoniego Wesolowskiego, przy ul. Dzielnej nr. 20, przyszły trzy cyganki: 17-letnia Stanisława Burińska, 18-letnia Magdalena Brzezińska i 20-letnia Aleksandra Burińska, aby wróżyć. Po wyjściu wróżek zauważono brak zegarka i pierścionków. Złodziejki aresztowano.

(h) Wystawa ruchoma przemysłu krajowego, urządzona przez koło samopomocy przemysłu i handlu Towarzystwa popierania handlu i przemysłu, będzie otwarta w Konstancynie od 16 do 19 b. m.

W czwartek i niedzielę wystawa będzie otwarta od 11 rano do 10 wieczorem, a w piątek i sobotę od 1 po południu do 10 wieczorem.

Cena wejścia na wystawę wynosi 20 kop., a dla młodzieży szkolnej, rzemieślniczej i włościan po 10 kop. Ze względu, iż na wystawie tej można zobaczyć wiele wzorów i prób, dających korzyści fachowe i że przejazd z Łodzi do Konstancynowa nie jest kosztowny, spodziewać się należy, że mieszkańcy Łodzi tłumnie śpieszyć będą na wystawę.

(x) Z Piotrkowa. Warsz. Dniem. donosi, że w Piotrkowie dla oddziału banku Państwa wzniesiony będzie specjalny budynek. Projekt gmachu został już zatwierdzony. Koszty budowy obliczono na 53'000 rb. Gmach wzniesiony będzie przy ul. Bankowej naprzeciw gmachu Tow. Kred. Ziemskiego. Roboty rozpoczęte zostaną jeszcze w r. b.

(a) Tow. akc. „Wojciechów“, mające fabrykę mebli gietych w osadzie Kamięnsku, w pow. piotrkowskim, zamierza rozszerzyć zakres fabrykacji. Sprawa ta będzie rozpatrywana na mającym się odbyć w miesiącu bieżącym zebraniu akcyonaryuszów.

(a) Kradzież przy pożarze. Podczas pożaru zagrody Adama i Andrzeja braci Gabryelskich we wsi Proboszczewice, jak i tam wybuchł w tygodniu ubiegłym, skradziono około 200 rb. pieniędzy podatkowych, które Adam G., jako 80-tyś, zainkasował w przeddzień pożaru i kilkanaście rubli, stanowiących jego własność, oraz pierzynę.

Straty w gotowlźnie, jakie ponieśli bracia G. podczas pożaru, powiększa jeszcze suma 150 rb., stanowiąca własność Andrzeja G. Piergięzde te, schowane... w oborze, spaliły się.

(a) Pożar w Tuszynie. W tych dniach w os. Tuszynie w zabudowaniach Jana Welfela i spadkobierców Piotra Kopackiego, z niewiadomej przyczyny wynikił groźny pożar. Zdołano go jednak dość szybko opanować, tak, iż spaliły się tylko dwa budynki: stodoła i obora, ubezpieczone we wzajemnym Tow. ubezpieczeń Królestwa Polskiego na sumę 110 rb.

Straty w nieubezpieczonym mieniu wynoszą 80 rb.

SZTUKA.

(x) Koncert-raut. Jutro zatem w „białej“ sali hotelu Manteuffla Towarzystwo muzyczne imienia Chopina urządza na zakończenie sezonu koncert-raut. Program artystyczny przedstawia się niezwykle interesująco ze względu na udział poważnych muzyków i utalentowanych amatorów. W koncercie biorą udział: dyr. A. Brandt (skrzypce), prof. T. Joteyko (wiolonczela), dyr. T. Mazurkiewicz (akompaniament) p. L. Trawińska (fortepian), p. Z. Andrzejewska (śpiew), p. K. Fidler (deklamacja), oraz chóry Towarzystwa.

Po koncercie odbędzie się zabawa taneczna. Bilety wejścia po 1 rub. od osoby będą jeszcze do nabycia przy wejściu na salę.

Początek o godzinie 8 i pół wieczorem.

Sprawozdanie z wczorajszego przedstawienia w Teatrze Wielkim „Uroczystość na wzgórzu słonecznym“ Ibsena podamy w następnym numerze.

Z WARSZAWY.

* Podatki a komorne.

Według nowej lustracji nieruchomości w Warszawie, dokonanej po upływie trzech, zamiast pięciu lat, z racyi zwyczajki komornego i wypływającego z niej powiększenia się dochodów z nieruchomości w r. b. właściciele nieruchomości warszawskich zapłacą podatków miejskich: szacunkowego 40 proc., dodatkowego i rządowego 10 proc. od dochodu czystego o 1,350,166 rb. 89 kop. więcej niż w r. z., a mianowicie: szacunkowego — 2,637,181 rb. 16 kop. (w roku zeszłym — 2,148,070 rb. 32 kop.), dodatkowego w stosunku 40 proc. od podatku rządowego — 1,465,080 rb. 18 kop. (w roku zeszłym 1,219,067 rb.); podatku rządowego w stosunku 10 proc. od czystego dochodu z nieruchomości — 3,662,700 rb. 47 kop. (w roku zeszłym 3,047,657 rb. 50 kop.)

Rzeczona zwyczajka podatków niezawodnie odbije się na lokatorach, którym właściciele domów podwyższyli komorne, o czym już lokatorzy niektórych domów otrzymali zawiadomienia.

Nowa zwyczajka komornego wywoła nową lustrację nieruchomości w skróconym terminie, potem zapewne znów przyjdzie podwyżka komornego i t. d.

Oby nie złościły się te przepowiednie i obawy...

* Wystawa psów.

Warszawskie Towarzystwo prawidłowego myślistwa urządza w roku bież. 10 z kolei wystawę psów rasowych, której otwarciu nastąpi dn. 30 b. m. we czwartek, w ośrodku przy lokalu Towarzystwa na Nowym Świecie nr. 35.

Wystawa trwać będzie 4 dni. Na wystawie przyjmowane będą psy wszelkich ras, zarówno myśliwskie jak i linie; psy bez rodowodów dopuszczane będą jedynie za uznanie specjalnej komisji.

* Uwolnienie przedterminowe.

Onegdaj, w oddziale kobiecym więzienia przy ul. Dzielnej odbyło się posiedzenie komisji, zajmującej się sprawą przedterminowego uwalniania więźniów. Komisji przedstawiono 7 kandydatek, z których do uwolnienia komisja zakwalifikowała 6.

Ciekawe doświadczenie.

Oldawna nurtujące ludzką pytanie, czy zwierzęta są zdolne do samodzielnej pracy myślowej, ma być rozwiązane na podstawie doświadczeń ściśle naukowych. Myśl ta powstała naturalnie w Ameryce. Mianowicie w uniwersytecie

w Kansas utworzono specjalną katedrę dla „słuchaczy”, składających się z trzech wyżłów czystszej rasy „scelerów”, buldogów i kota rasy maltańskiej. Wykłady dla tego „sui generis” zastępu prowadzić będzie prof. B. C. Dockerey, który wziął sobie za zadanie drogą racjonalnej nauki, rozwiązać problem, czy zwierzęta posiadają własny indywidualny aparat myślowy oraz „ludzki” sposób pojmowania rzeczy.

Zadanie w każdym razie ciekawe do rozwiązania.

Dzieje zamachu na hr. Wittego.

Były kierownik rządu rosyjskiego, hr. Serjusz Witte, na jednym z ostatnich posiedzeń Rady Państwa wystąpił w sposób ostry przeciwko ministeryum sprawiedliwości. Dzienniki petersburskie poruszyły z tego powodu domniemy gówny motyw tego wystąpienia, mianowicie niewyjaśniony dotychczas bliżej zamach z przed lat wielu na hr. Wittego. Jak wiadomo, znaleziono wówczas w jednym z pieców mieszkania hr. Wittego maszynę piekielną, która nie wybuchnęła jedynie skutkiem szczęśliwego zbiegu okoliczności. Śledztwo, przeprowadzone wkrótce potem, stwierdziło, że na b. kierownika rządu planowany był nadto drugi zamach, miała być bowiem rzucona bomba pod powóz jego w chwili, gdy udawać się będzie na posiedzenie Rady Państwa.

Sprawa ta na razie nie nabrała dużego rozgłosu, ponieważ władze nie umiały wówczas znaleźć winnych. Obecnie dopiero sprawa ta zaczyna zarysowywać się nieco wyraźniej. Redakcja „Wied.” otrzymała świeżo następujące ciekawe wiadomości o tej tajemniczej sprawie od osoby wysoce kompetentnej.

Po odkryciu w jednym z pieców w mieszkaniu hr. Wittego maszyny piekielnej, hr. Witte zwrócił się do niejakiego Manujkowa, pełniącego wówczas obowiązki urzędnika do szczególnych poleceń przy ministrze spraw wewnętrznych, z prośbą o wskazanie mu osoby, któraby, niezależnie od toczącego się śledztwa urzędowego w sprawie zamachu, mogła na własną rękę zająć się wyjaśnieniem tajemniczej sprawy. Manujków wskazał na urzędnika jednej z ochrań prowincjonalnych, jako osobnika, posiadającego wszelkie warunki do zadowalającego wywiązania się z powierzonego mu zadania.

Urzędnik ten wezwany został do Petersburga, gdzie mu hr. Witte dał wskazówki, oraz niezbędne na prowadzenie śledztwa środki pieniężne. Urzędnik zabrał się energicznie do dzieła i w krótkim czasie zdobył niezbitę dowody, że zamach zorganizowany został przez jednego z urzędników do szczególnych poleceń przy naczelniku miasta Moskwy, oraz przez inną osobę urzędową w randze generała, która przy Stołypinie zajmowała bardzo wysokie stanowisko, hr. B. Śledztwo stwierdziło, że dawał on wskazówki Kazancewowi, jak ma postąpić, a nadto przez pewien czas przechowywał bomby, które rzucone być miały w hr. Wittego, w chwili, gdy udawał się na posiedzenie Rady Państwa.

Urzędnik zdał z wyników śledztwa szczegółowy raport hr. Witteinu, który ze swej strony zawiadomił o wszystkim Stołyпина. Wbrew jednak przewidywaniom hr. Wittego, cała sprawa, skutkiem niezależnych od niego okoliczności, uciechła i żaden z uczestników zamachu, z wyjątkiem Kazancewa, który został zabity, nie poniósł kary.

Ostatnia poczta.

— Wskutek wielkich wylewów rzek górskich, wszystkie prawie podłogi, przechodzące przez Tyrol, ulegają znacznym opóźnieniom.

— Woda porwała most we wsi Stanst pod Innsbrikiem, która cała stoi pod wodą. Trzy kompanie piechoty pracują tam nad ratowaniem mieszkańców i ich mienia.

— Z Nowego Orleanu donoszą o straszliwej nocy, jaką przeżyli tamtejsi mieszkańcy. Mianowicie szalał tam olbrzymi huragan, który groził zniszczeniem nadmorskiej grobli. Całą noc nikt wskutek tego oka nie zmrugał — kto żył, pilnował wałów i grobli. W delcie rzeki Mississipi woda wzbiera ciągle.

— Włosi rozszerzają wciąż teren operacji wojennych. Zdobyte swoje złożyli na wyspie Rodos. W niedzielę wzięli znów do niewoli 49 żołnierzy tureckich. Podług ostatnich wiadomości odstąpili włosi od zamiaru obsadzenia wyspy Kos i Skarpentoi, jako też innych wysp archipelagu.

— Do Rzymu donoszą ze Smyrny, że władze tureckie zaarrestowały 50 rybaków włoskich przeciw czemu zaprotestował konsul niemiecki. Z prowincyi smyrniańskiej wydano wszystkich włosków, z wyjątkiem wdów i księży.

— W niedzielę wieczorem w Pradze Czeskiej powstał gwałtowny ogień na najwyższym piętrze czeskiego oddziału Domu podrzutek, gdzie znajdowało się podówczas 125 dzieci z mamkami. Z wielkim trudem zdołano wyratować je wszystkie z płomieni.

— W Budapeszcie przez kilka lat ciągnął się ciekawy proces o miliony księżniczki ldy Sułkowskiej, która mimo otrzymanego rozwodu, wciąż była pod kuratelą męża, gdyż sąd uznał ją za marnotrawczynię, a kuratorem jej mianował dawnego jej męża, niejakiego Targiiego.

Księżna Sułkowska wyszła później za hr. Szmietowai, przeciw czemu znów zaprotestował Targiini. Ostatecznie węgierski minister spraw wewnętrznych stwierdził ważność tego małżeństwa i polecił wydać księżnej Sułkowskiej jej majątek, wynoszący przeszło 20 milionów koron.

— Stan ciężko chorego Strindberga pogorszył się do tego stopnia, że lekarze oczekują katastrofy lada chwila.

— W Brandenburgu dzieci robotników, pięcioletni chłopiec i trzyletnia dziewczynka, otruły się pozostawionym przez rodziców na otwartym miejscu fisolem.

— W Berlinie dwunastoletni syn robotnika opuścił parokrotnie naukę, wobec czego dyrektor szkoły zawezwał policję, aby chłopca zaprowadziła. Gdy wczoraj rano zjawił się policjant i chciał chłopca zaprowadzić do szkoły, ten z przerażenia skoczył z czwartego piętra, zabijając się na miejscu.

— W Pięciokościolach mechanik Molnar, który wynalazł nowy spadochron, spadł przy próbowaniu go z wysokości 16 metrów.

— W Paryżu przysięgli uwolnili niejaką Pascalową, której dowiedziono zamordowanie męża ciotki. Uwolnienie nastąpiło ze względu na niezwykłą nerwowość morderczyni.

— Donoszą z Nowego-Jorku, że parowiec „Arcadia” używany do przejażdżek spacerowych natknął się na skałę podwodną przy wybrzeżach Columbii. Kilka statków pośpieszyło mu na pomoc.

— Z całej Bawaryi dochodzą straszliwe wiadomości o spustoszeniach, jakie porobił wylew rzek górskich. W Monachium napływ wody rzeki Isary jest tak silny, że pękają wskutek niego betonowe powatki kanałów. Woda wdarła się do zakładów elektrycznych miejskich, a stolicy grożą zupełne ciemności. Naprzeciw zachodniego brzegu Isary utworzyło się olbrzymie jezioro. Drogi z Toelz do Fleck woda zburzyła, jak również wielki dom robotniczy, w którym znajdowało się sporo osób.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 13 maja (P.) Senat wyjaśnił, że przestępstwa przewidziane w art. 312 kod. karnego za gwałt przeciw straży przy dokonywaniu ucieczki z miejsca zamknięcia, podlegają izborni sądowym z udziałem przedstawicieli stanów.

PETERSBURG, 16 maja (P.) Pod przewodnictwem Akimowa toczyły się obrady nad projektem wyższych szkół początkowych. Przez głosowanie odrzucono poprawkę Wasillewa, który domagał się, żeby z wyższej szkoły początkowej uczniowie mogli przechodzić do szkół średnich. Art. 47 z projektu Dumy został skreślony zgodnie z wnioskiem komisji Rady. Pozostałe artykuły tyjące się etatu szkół wyższych przyjęto z małą poprawką Szwarca i wreszcie cały projekt, przesłany do komisji pojednawczej. Oprócz tego przyjęto bez debatów projekty etatów instytucji handlowych w Moskwie i Kijowie.

Następne posiedzenie odbędzie się w środę. PETERSBURG, 14 maja (P.) Koenig obni-

żył ceny na rafinadę za pierwszy gatunek o 25, za drugi o 20 i za mączkę o 44 $\frac{1}{4}$.

LONDYN, 13 maja (P.) W izbie gmin złożono pod adresem rządu kilka interpelacji z racji sprawy p. Małeckiej, skazanej przez warszawską izbę sądową. Interpelacja zawiera się w tem, czy rząd zamierza przedsięwziąć środki wobec tego, że Małeczka jest poddaną angielską. Wice-sekretarz stanu O'Claind oświadczył, że nie może odpowiedzieć wobec braku szczegółów o sprawie.

WIEDEN, 13 maja (P.) Kongres kobiety, zwołany przez decyal-demokratów, wypowiedział się za prawem wyborczem kobiet i za prawem wyborczem powszechnem. Komisarz rządowy zabronił przedstawicielce polskich socyal-demokratów mówić po polsku.

BERLIN, 13 maja (P.) Komisya budżetowa parlamentu zatwierdziła projekt powiększenia floty w redakcyi rządowej. Przeciw projektowi głosowali socyal-demokraci, polacy byli nieobecni.

KIJOW, 13 maja (P.) W oddziale banku związkowego kasyer Woronin sprzeniewierzył rubli 160,000. Woronina aresztowano.

SARATÓW, 13 maja (P.) Na sesyi wyjazdowej sądu okręgowego w Nowouziensku osądzono bandę cyganów łupieżców i trucicieli, którzy pod pozorem zawarcia interesów ściągali do swego taboru kilku obywateli ziemskich i włościan i do jedzenia nasypali chloralu. Jeden z zaproszonych umarł. Czterech cyganów skazano na 15 lat ciężkich robót i dwóch na 8 lat.

BERLIN, 13 maja (wł.) Sejm pruski 339 głosami przeciw 8 pochwilił niedawne wyłączenie z sali socjalisty Borchardta, który oponował głośno mówcy narodowo-liberalnemu, popierającemu rządowy przeciwpolski. Koło polskie wstrzymało się od głosowania.

RZYM, 13 maja (wł.) Flota włoska na morzu Egejskim zajęła znów wysepki Kalymnos, Leros, Fatmos, Piskopi i Nizyros, biorąc wszędzie do niewoli drobne załogi tureckie, znajdujące się na wyspach, oraz przedstawicieli władz cywilnych.

RZYM, 13 maja (P.) Agencya Stefani ogłasza depeszę admirała Vialo, otrzymaną telegramem bez drutu. „Okrety włoskie podptynawszy do wysp Kalymnos, Leros, Patmos i dwóch innych, zażądały poddania się załóg tureckich i władz, które wzięły do niewoli. W liczbie wziętych do niewoli znajduje się trzech kajmanków i czterech mundirów.

RYGA, 13 maja (P.) Ryski sąd okręgowy na sesyi wyjazdowej w Dorpacie skazał 5 żołnierzy z pułku Krasnojarskiego na 8-letnie roboty ciężkie za fabrykację fałszywych rubli srebrnych.

GOSTYNIN, 13 maja (P.) Dziś w nocy pożar strawił środkową dzielnicę miasta.

BUDAPESZT, 13 maja (P.) Duchowny słowacki, Frydrychowski, skazany został na 8 dni więzienia, jako oskarżony o podburzanie ludności przeciw węgierskiej idei państwowej. Miało się to wyrazić w tem, że ks. Frydrychowski zmusił orkiestrę restauracyjną do wykonania hymnu słowackiego i z radością go oklaskiwał. Sąd apelacyjny podwyższył tę karę do 6 miesięcy.

BERLIN, 13 maja (P.) Nad zachodniemi Niemcami przeleciał huragan, który wyrządził znaczne szkody, drzewa powyrwał z korzeniami, pozrywał dachy, w Alfeld z cyrku tymczasowego, mieszczącego 2000 widzów, zerwane zostało pokrycie i porwane na kawałki. Dwudziestu ludzi odniosło rany.

BRUKSELA, 13 maja (P.) Huragan wyrządził znaczne szkody. Ucierpiały budynki i przewodniki telegraficzne oraz telefoniczne.

BERLIN, 13 maja (P.) Parlament przyjął wniosek komisji budżetowej, uzupełniając go poprawką socyal-demokratów, że oficer odrzucający pojedynkę, nie może być z tej przyczyny wydalony z armii.

WALKI, 13 maja (P.) Skutkiem mrozów przepadło 20 proc. buraków cukrowych. Przewidywany jest drugi siew.

EKATERINODAR, 13 maja (P.) Dziesięciu uzbrojonych ludzi własnemu do remizy tranwajowej i zrabowało kasyerowi rb. 2000. Przedtem ci sami ludzie przecięli telefony i steroryzowali zaponiozą rewolwerów 50 konduktorów, obecnych przy tem zająsci.

BERLIN, 13 maja (wł.) Obecny na dzisiaj

szem posiedzeniu komisji parlamentarnej, do której zwrócono projekt rządowy, dotyczący powiększenia budżetu marynarki niemieckiej, admirał i minister marynarki Tirpitz, wyjaśnił poufnie, że powiększenie sił morskich Niemiec jest koniecznością, ze względu na agresywną działalność Anglii i grożące z tej strony niebezpieczeństwo. Minister wywoływał swe popierał dowodami z dziejów, wykazującymi, że W. Brytania, poczynając od zniszczenia armady hiszpańskiej, dążyła zawsze do zniszczenia każdej rozrastającej się kolejno potęgi morskiej.

Projekt rządowy został przyjęty w całości. KONSTANTYNOPOL, 13 maja (wł.) W okolicach Ipeku zapanował chwilowo spokój, dzięki silnym oddziałom wojsk tureckich, które przybyły na miejsce. Urzędownie zawiadamiają, że w Ipeku zaprowadzono stan oblężenia, połączone z licznymi aresztowaniami.

PARYŻ, 13 maja (wł.) Jako kandydata, najwięcej szans mającego na opróżnione przez śmierć Brissona stanowisko prezesa parlamentu, wymienia prasa w ostatnich dniach Delcasségo.

HAMBURG, 13 maja (wł.) Niemiecka dyrekcja żegluga lewantyńskiej otrzymała z Konstantynopola depeszę z zapewnieniem, że w dniu jutrzejszym (wtorek) cieśnina Dardaneelska będzie otwarta z wszelką pewnością dla żegluga międzynarodowej.

Petersburg, 14 maja. (P.) W dzisiejszym dniu ciągnięcia premiówki szlacheckiej główne wygrane padły na następujące serye i numery:

Rb. 200,000 serya 7823 Nr. 42.

Rb. 75,000 serya 926 Nr. 48.

Rb. 40,000 serya 4753 Nr. 33.

Rb. 25,000 serya 6938 Nr. 7.

Rb. 10,000 ser. 11960 Nr. 10, ser. 8139 Nr.

45, ser. 50 Nr. 33.

Rb. 8,000 ser. 13652 Nr. 11, ser. 12950 Nr.

37, ser. 6317 Nr. 1, ser. 2707 Nr. 44, serya

14266 Nr. 17.

Rb. 5,000 ser. 4349 Nr. 7, ser. 2344 Nr. 21,

ser. 8036 Nr. 12, ser. 5095 Nr. 30, serya 1808

Nr. 9, ser. 13584 Nr. 4, ser. 1103 Nr. 37, ser.

1569 Nr. 16.

Po rb. 1,000: serya 4460 Nr. 34, ser. 1008 Nr. 23, ser. 6254 Nr. 48, serya 6163 Nr. 17, ser. 2909 Nr. 50, ser. 10549 Nr. 38, ser. 7534 Nr. 39, ser. 4518 Nr. 22, serya 3064 Nr. 50, ser. 3736 Nr. 29, ser. 6299 Nr. 18, serya 2948 Nr. 48, serya 3033 Nr. 27, ser. 11368 Nr. 35, ser. 10206 Nr. 25, ser. 3714 Nr. 29, serya 3235 Nr. 7, ser. 14964 Nr. 20, serya 8208 Nr. 23, ser. 570 Nr. 12.

KIJOW, 14 maja. (P.) Po 25-dniowych rozprawach okręgowy sąd wojenny skazał b. pomocnika naczelnika okręgu, generała lejtenanta Akimowa i pomocnika naczelnika dystansu umiańskiego, pułkownika Krawczuka, za fałszerstwo i nadużycia: pierwszego na 8 miesięcy zamknięcia w twierdzy, drugiego na 18 miesięcy rot aresztanckich, kapitana Brillanta, za nadużycia, na grzywny 500 rb., radcę stanu Soroczyskiego — na 100 rb., sztabs-kapitana Andronowa, za opiekałość w służbie, na 3 tygodnie aresztu na odwachu; urzędnika Korobowa i przedsiębiorcę Wekslera niewinniono.

ARMAWIR, 14 maja. (P.) Czterostopniowy mróz zniszczył kwitnące sady i ogrody.

RZYM, 14 maja. (P.) Między Brindisi, wyspami Astopolia i Rodos ustanowiono komunikację parostatkami. Wczoraj pierwszym parostatkem nowej linii wyjechali: komisarz finansowy, urzędnicy policji i inni dla zaprowadzenia administracji cywilnej na wyspach okupowanych przez włosków.

Z ostatniej chwili.

Petersburg, 14 maja. (wł.) Do Rady ministrów będzie wniesiony w tych dniach projekt ministerium oświaty, o wprowadzeniu do średnich żeńskich zakładów naukowych nauki o obywatelskiej i jednego z nowożytnych języków, francuskiego lub niemieckiego.

Berlin, 14 maja. (wł.) Wczoraj wieczorem rozpoczęła obrady komisja budżetowa sejmiku nad antypolską ustawą wzmocnienia Niemczyzny na kresach wschodnich. Na razie przeprowadzono ogólną dyskusję, w której zabrał głos imieniem Koła polskiego poseł Trąbczyński. Dalsze obrady toczą się dzisiaj.

Dnia 15-go b. m., w środę, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci ś. p.

JULIANA FRANKOWSKIEGO

odbędzie się w kościele św. Krzyża o godzinie 10-ej rano za spokój Jego duszy Msza św., na którą zapraszają krewnych, znajomych i żyjących

ZONA z CÓRKĄ.

Poznań, 14 maja. (wł.) „Posener Ztg.“ zamieszcza artykuł prof. Schimanka, dowodzący konieczności utworzenia w Poznaniu uniwersytetu. Autor wychodzi z założenia, że o ile Prusy chcą zapanować nad kresami wschodnimi, muszą je podbić duchowo, co tylko przez założenie tej uczelni da się uskuteczyć.

Baku, 14 maja. (wł.) Po przeciwnej stronie morza Kaspijskiego, przy wybrzeżach azjatyckich leży spora wyspa Czeleken. Na wyspie tej są szyby naftowe Gadzińskiego, w których wszczął się pożar. Zgorzało milion pudów nafty.

Simferopol, 14 maja. (wł.) Panuje wielkie, niebywałe w tej porze zimno. Zginęły wszystkie pestkowe owoce. Straty obliczają na tysiące rubli.

Paryż, 14 maja. (wł.) Doniesienia z Maroka brzmią coraz niepomyślniej. Wśród krajowców szerzy się ruch, zdążający do decentralyzacji: chcą oni być zależni od swoich naczelników, a nie od urzędników, mianowanych przez sułtana. Z Mogadoru donoszą, że przy lada sposobności wybuchną tam mogą krwawe rozruchy. Miasto Fez skazane zostało na zapłacenie pół miliona franków kary za udział mieszkańców dnia 17 kwietnia.

Londyn, 14 maja. (wł.) Dotychczas nie otrzymano tutaj rządowej wiadomości o mianowaniu Marschalla ambasadorem niemieckim.

Dzienniki konserwatywne donoszą, że Marschall zamierza utworzyć przy ambasadzie specjalne biuro prasowe i krytykują bardzo ostro ten pomysł.

Sofia, 14 maja. (wł.) Wczoraj wieczorem odbyło się tutaj olbrzymie zgromadzenie, na którym uchwalono domagać się od mocarstw autonomii dla Macedonii w myśl traktatu berlińskiego.

Taszkient, 14 maja. (wł.) Pożar szybów nafty na Czelechanie wzmaga się. Zgorzały już 3 szyby. Składy zasypują ziemią i polewają. Spaliło się trzech ludzi, dwoje poparzonych dotkliwie.

Wysłano na miejsce katastrofy inżyniera okręgowego Leonowa.

Baku, 14 maja. (wł.) Mówią o tem że Nobel sprzedał Rotszyldowi 800,000 pudów nafty po 30 kop. za pud.

Ponieważ nafta kosztuje obecnie w Baku 33, widzą więc w tem jakąś spekulację giełdową.

Tranzakcja na giełdzie nie była notowaną.

Konstantynopol, 14 maja. (wł.) Rząd otrzymał doniesienie z Rodos, że włosi nie próbują wtargnąć w głąb wyspy ze względu na skoncentrowane tam oddziały wojsk tureckich i ograniczyli się tylko do ufortyfikowania portu. Rząd wyraża przypuszczenie, że włosi nie odważą się na rozpoczęcie akcji przeciw wyspom Chios i Mykilene, na wyspach tych bowiem Turcy poczyniła dostateczne przygotowania w celu odparcia ewentualnego napadu floty włoskiej.

Paryż, 14 maja. (wł.) Policja dokonała tu sensacyjnego odkrycia w dzielnicy Montmark. Na skutek dłuższego śledzenia aresztowano kilkanaście prostytutek, które własne dzieci, oraz dziewczynki, uprowadzone z domów rodzicielskich w wieku od 8 do 12 lat, oddawały prostytucji. Skandal ten wywarł w całym Paryżu niesłychane wrażenie.

Nowy Jork, 14 maja. (wł.) Górnicy kopalni

amerykańskich postanowili wystąpić pięciuset delegatów na konferencję, która odbędzie się w przyszłym tygodniu w Wilkensbarre w Pensylwanii w sprawie podwyższenia zarobków. Wśród robotników panuje nastrój wysoce wojowniczy, tak, że zachodzi obawa niedojścia do skutku rokowań i wybuchu strajku w bardzo krótkim czasie.

GIEŁDA WARSZAWSKA

(Sprawozdanie telegraficzne—godzina 1, dnia 14/V 1912 roku.)

	Zad.	Ofiar.		Zad.	Ofiar.
Czeki na Berlin . . .	46.40	—	5% L. m. Piotrkowa	—	—
4% Renta . . .	91.50	90.50	Akc. Lilpopy . . .	—	—
5% Pożyczka z 1905 . . .	105	104	„ Putiłowskie . . .	180	157
5% Pożyczka z 1906 . . .	103.75	102.75	„ Rudzki i S-ka	—	—
Premjówka 1-ej em. . .	457	447	„ Starachowickie	—	—
„ 2-ej . . .	351	341	Banku H. m. Warsz.	—	—
Szlacheckie . . .	—	—	„ Łódzi . . .	—	—
4% Listy Ziemskie . . .	89.20	88.20	Rudzki i S-ka n. ak.	—	—
4% Listy Warsz. . .	98.25	92.25	B-ku H. Warsz. n. ak.	—	—
5% . . .	89.25	88.25	B-ku Dysk. Warsz.	—	450
5% L. Łódz. 7 s. . .	—	—	Akcyje Zyrard. zakł.	—	—
4 1/2% L. Łódz. 0 s. . .	—	—	4 1/2% Oblig. Warsz.	—	—
Bank H. Łodzi n. ak.	—	—	5% L. Częstochowy	—	—
			Bank Państwa . . .	—	—

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacyi centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprawdzo- ny do 0° si.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i prędk. wiatrów (w sekundach)	U w a g i
13/V 1 po poł.	785.8	+11.8	71	Pn Z 3	Z dnia 13/V Temperatura max. +20,6 C., min. 5,2 Opadn. 0,0 mm
13/V 9 wiecz.	788.8	9,0	67	Pn Z 3	
14/V 7 rano	789.5	6,8	71	Pn Z 3	

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

Nauczycielowi. Posiadający świadectwo dojrzałości (tak zwaną maturę) i świadectwo nauczyciela domowego, może otrzymać posadę młodszego nauczyciela gimnazjum (wykładającego w czterech niższych klasach), o ile władza uwzględni jego podanie w tym względzie. O książce, która rzeczono prawa określa, nie wiemy, prócz ogólnego „Zbioru Praw”.

CENY BIEŻĄCE

Warszawskiego Ziemiańskiego Tow. Mleczarskiego

Masło	hurt	detal
Specyalne	za 1 funt kop.	52—53 kop. 60
Deserowe I	„ „ „ „	49—50 „ 58
Brylowe I	„ „ „ „	49—50 „ 58
Deserowe II	„ „ „ „	47—48 „ 54
Brylowe II	„ „ „ „	47—48 „ 54
Wadliwe niesolone	„ „ „ „	— „ —
Solone I	„ „ „ „	47—48 „ 58
„ II	„ „ „ „	44—45 „ 50
„ III kuchenne	„ „ „ „	39—40 „ 46

Letni rozkład pociągów

od dnia 1-go maja

(Czas petersburski różnica 37 minut wcześniej).

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odchodzą z Łodzi: a) 12.25, b) 6.55, 7.20, 10.00, d) 12.50, e) 1.50, f) 3.10, 5.00, g) 6.10 6.40, h) 8.45. Przychodzą do Łodzi: i) 4.40, j) 7.22, k) 9.35, l) 10.15, m) 1.00, n) 4.35, o) 5.15, p) 8.08, q) 11.00, 8.55, 6.20, 10.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska.

Odchodzą do Kalisza: o godz. 7.55, 12.24, 4.39, 6.13; do Warszawy o godzinie: 11.01, 12.34, 5.30. Przychodzą z Kalisza o godzinie: 10.51, 12.22, 5.20; 9.50; z Warszawy o g. 12.14, 4.26, 6.03.

Kolej obwodowa.

Odchodzi ze stacji Łódź-Kaliska do Słotwin o godzinie 6.20, ze Słotwin do st. Łódź-Kaliska przychodzi 6.55. Odchodzi ze st. Łódź-Kaliska do Kolušek 1.11, przych. z Kolušek do st. Łódź-Kaliska o godz. 7.46.

Uwagi. Godziny wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rano.

Pociągi oznaczone literami: f), h), j), k), m), o), r) i bez liter zatrzymują się na wszystkich przystankach. Pociąg oznaczony literą c), zatrzymuje się tylko w Andrzejowie.

Pociągi oznaczone literami: b), g), l), p), d), n), są w bezpośredniej komunikacji Warszawa-Łódź, z pociągu h) jest komunikacja z Warszawą.

S. + P.
KONRAD-STANISŁAW
Lubicz-Rembieliński

Dozorca ramp i placów drogi żel. Fabr.-Łódzkiej

po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu d. 13-go maja o godz. 9-ej rano, przeżywszy lat 40.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi dnia 16-go maja o godzinie 4-ej po południu z kliniki d-ra Wattona przy ulicy Podleśnej № 18, na Stary cmentarz katolicki. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę, dnia 18 b. m., o godzinie 8-ej rano w kościele św. Krzyża.

Na smutno te obrzędy zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

RODZINA I KOLEDZY.

1748

Dr. LIPSZYC, powrócił

Choroby dzieci.

Piotrkowska 108. — Telefon 15.01.

Przyjmuje do 10-ej rano i od 4-5 po poł. 6071

Otworzyłem

Księgarnię „Przeglądu Katolickiego”

UL. SW. ANDRZEJA № 3.

931

1912 rok.

Otwarcie Sezonu Koncertowego
w Helenowie w środę 15 maja

Warszawskiej orkiestry dętej

składającej się z 55 wytrawnych artystów muzyków

pod dyr. Art. Filharmonii Warszawskiej

Adama Furmańskiego

Soliści Orkiestry:

- 1) Kornet Aleks. Ordyniec z Rygi, 2) Kornet Aleks. Iwanow z Warszawy, 3) Klarinet Michał Zarikow z Warszawy, 4) Klarinet Józef Vambach z Brukseli, 5) Flet S. Stenblitz z Lipska, 6) Obój Adam Rubinowicz z Warszawy, 7) Barytonista St. Rutkowski z Łodzi, 8) Tenor Aleks. Diduch z Kijowa, 9) Kontrabas Kreczko z Warszawy.

W czwartek koncert poranny o godz. 7-ej, wejście 15 i 5 kop., po południu wejście 25 i 10 kop. 1671

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIAIA! Kantor służby poleca duży wybór z dobrymi świadectwami: bony gospodynie, bufetowe, lokal, kucharki i młodsze oraz mamki. Ul. Piotrkowska № 27. 4056-1

AIAIAIA! Nauczycielki, nauczycieli różnej narodowości; freblantki, towarzyszk, szwaczki na czas letni i na stałe; poleca Biuro Ludwińskiej, Piotrkowska 92. 5371-6*-4

AIAIAIA! Kaucyonowane biuro nauczycielskie Adamiowiczowej ul. Piotrkowska 103, poleca: nauczycieli, studentów, nauczycieli różnej narodowości, francuzki, niemki zagraniczne, damy do towarzystwa, freblantki, bony z szyciem, bufetowe, pielęgniarki, gospodynie z doskonałymi świadectwami. 1641-16ws-2

AIAI! Wszystkie meble z czterech pokoiów sprzedam za bezcen zaraz, zależy na czasie, lokal odstąpię. Piotrkowska № 192 m. 5. 4092-2-1

AIAI! Meble sprzedam bardzo tanio z salonu sypialnego, może być częściowo, handlarze wyłączeni. Długa 31, m. 15. 4091-2-1

AIAI! Meble różne okazjnie do sprzedania bardzo tanio. Garnitur salonowy z lustrem, obrazy olejne, łóżka z materacami, tualetka, bielizniarka, umywalnia, szafki nocne, kredens, stół, krzesła, otomana, bielizniarka, biurko, zegar, lampy, komoda, etażerka, ekran, parawanik, portyery, firanki, kapy, tremo duże, szafy do ubrania, gramofon. Radwańska 17, m. 6, 1 piętro, front. 2998-10*-3

AI! Meble rozprzedam z trzech pokojów tanio oraz maszynę nożną, Południowa 24-14. 3976-5-3

AI! Meble rozprzedam tanio: szafkę kawalerską, tremo, szafę, łóżka, umywalkę, bielizniarkę, stół, krzesła, otomanę, biurko, stolczyk. Konstancynowska 45-11, oficyna. 3906-5spws-4

AI! Wszystkie meble z czterech pokojów sprzedam zaraz bardzo tanio. Zawadzka nr. 46-1. 4005-10-2

Agent uzdolniony potrzebny na prowizje do pralni. „Hygiene“ Nowo-Pańska 8. 4074-2-1

Budka z urządzeniem sklepowym do sprzedania: Przejazd № 66, wiadomość w budce.

Bryczka elegancka, jasnonowa, na gumach, nowa, do sprzedania. Sładowska № 19. 4046-3-1

Dom murowany z ogrodem i stajnią w Lutomińsku do sprzedania lub zamiana na dom w Łodzi. Wiadomość Dzielna № 1, sklep kolonialny. 5951-5-3

Do sprzedania magiel z powodu zmiany interesu. Ulica Emilii № 46. 3960-3-3

Do sprzedania 2 matrace sprężynowe i łóżko dziecinne. Wiadomość ulica Średnia № 30 m. 7. 4067-5*-1

Do wynajęcia od 1 lipca 2 pokoje z kuchnią i wygodami. Ulica Juliusza № 15. 3958-3*-2

Do wynajęcia od 1 lipca 3 pokoje z kuchnią, z wygodami. Ulica Nawrot № 54. 3959-3*-2

Do wynajęcia zaraz 2 pokoje, z których jeden z wykusiem, z wspólnym przedpokojem i wszelkimi wygodami. Piotrkowska 200 m. 2, od 1 do w poł. lub od 7 do 8 wieczorem. 5987-5ws-2

Do sprzedania zaraz piwiarnia w dobrym punkcie, vis à vis fabryki I. K. Poznańskiego, Ogrodowa 20, z powodu zmiany interesu. Wiadomość na miejscu. 4045-5-2

Do sprzedania furgon rzeźniczy w dobrym stanie. Brzezińska № 70. 4047-2-1

Garnitur mebli w dobrym stanie do sprzedania, bordo plusz. Piotrkowska 108 m. 16. 5994-5-3

Jest do sprzedania restauracja. Wiadomość: Przejazd № 14, w oficynie. 4051-1

Kupno, sprzedaż, dzierżawę każdego interesu najlepiej zalecać za pośrednictwem W. Niemierskiego Zawadzka 10. 4075-5cspt-1

Kupię rozerwoar do nafty, wagi i decymalne stołowe. Wiadomość św. Anny 22, sklep. 4065-5wcs-1

Kostium cyklistowski, jasny trykot angielski, prawie nowy i latarkę acetylinową sprzedam. Przejazd № 82, Sznajder, od 6-ej do 9 wiecez. 5924-5-1

Kto by wśród dzielnych, pracowitych i uczciwych ludzi, którzy, pełni wiary i nadziei, nie zważając na różne przeszkody i przykre upokorzenia, w pierwszej połowie swego życia śmiało kroczyli przed siebie i doszli przebojem do okazałego majątku, miał na zbyciu czyli „do stracenia“ 2,000 rubli, a chciał pozyszczyć je zaraz bratnią dłońmi czyli bez zastrzeżeń, na przeciąg dwóch miesięcy, człowiekowi również dzielnemu, pracowitemu i uczciwemu, lecz chwilowo biednemu materialnie, na natychmiastowe opatentowanie we wszystkich kulturalnych państwach świata wynalazku doniosłego znaczenia (wynalazku na czasie), który, gdyby był znany i stosowany już w chwili katastrofy na parostatku „Titanic“ uratowałoby życie wszystkim bez wyjątku pasażerom, zmarłym tak tragicznie w falach oceanu, — niech złoży swą ofertę pod: „Ora et labora“ № 44, Łódź, główna poczta, poste-restante. 4035

Kryształ nafta Br. Nobel specjalnie oczyszczona w naczyniach pudowych po rb. 2,25 kop. pud. Reparacje maszynek spirytusowych i naftowych „Prymas“ lutowanie uszkodzonych części z żelaza lanego. Koszulki gazowe tanio do nabycia. Juliusza 37 m. 9. 5572-10*-7

Kinematograf jest do sprzedania z całym urządzeniem i światłem. Nawrot 47 m. 1. 3950-3-3

Latnie mieszkanie, Pokój, przedpokój, kuchnia, w ogrodzie w okolicy leśnej nad rzekę, przy planie kolejowym, wiorsta od Sieradza 75 rubli. Wiadomość: Łódź, Cmentarna 3a m. 16, od 3ej do 4 po poł. 4069-1

Magle do sprzedania. Ul. Woźna № 3. 4044-3ws-1

Młody człowiek z 4-o klasowym wykształceniem i znajomością buchalterii, poszukuje zajęcia. Łaskawe oferty proszę składać w Adm. Rozwoju sub „E. W. P.“. 4060-3-1

Okazyjnie do sprzedania z powodu wyjazdu meble, sypialnia używana oraz stołowy razem lub pojedynczo, oglądać można codziennie od 10 rano do 4 po południu, Ulica Widzewska 135 m. 6. 4058-1

Pralnia do sprzedania z powodu wyjazdu. Andrzejka 31. 4053-3-1

Potrzebna zdolna podreżna zaraz do pracowni Walter. Ul. Piotrkowska 132. 4057-3-1

Potrzebne zdolne staniczarki i puźnice do szycia. Andrzejka N 46 m. 11. 4084-1

Potrzebna służąca zaraz do wszystkiego prócz gotowania, na wieś, blisko Łodzi. Zgłaszać się Główna 59. Handel win, w piątek w godzinach przedpołudniowych. 4085-2-1

Poszukuję uzdolnionej krawcowej. Sładowska 15-15. 4080

Pokój umeblowany, elektryczność, wygody. Juliusza № 31 m. 12. 4088-5c-1

Potrzebna prasowaczka. Konstancynowska 53. 4095-5-1

Potrzebna prasowaczka do garderoby. Dzielna 22. 4096-2-1

Poszukuję lokalu na sklepik i magiel w okolicy u. Aleksandrowskiej, Drewnowskiej, Aleksandrowska № 70, Szymański, sklep. 4000-3*-2

Piekarnia do sprzedania zaraz. Przejazd 65, Pawlikowski. 2-1

Poszukuję dziewczynki od lat 15-15 do dziecka. Wólczańska № 245. 4063-1

Potrzebna zaraz dziewczyna na posługi lat 16-17. Wiadomość Radwańska 17 m. 6. 4087-1

Przy ulicy Przędzalnianej № 25 m. 8, d. 9-go maja skradziono zegarek srebrny i palto, w którym się znajdował paszport i papiery z 5-letniego wyzolenia kowalskiego, na imię Mieczysława Ociesy. 4062-1

Piekarnię dwupieczową ze stałą klientelą, całym urządzeniem, w punkcie dobrym, komorne tanie, odstąpię tanio. Zawadzka 10, Niemierski. 4076-1

Potrzebna zdolna prasowaczka. Ul. Radwańska 47. 3890-5-3

Przyjmuje bieliznę do szycia. Benedykta № 20 m. 31. Kazmierska. 3942-5-4

Pięć koni roboczych do sprzedania. Marysińska 29. 3930-3-5

Piwarnia z ciepłymi zakąskami i obiadami do sprzedania zaraz z powodu zmiany interesu, Grabowa 1, róg Staro-Zarzewskiej. 5931-3-3

Potrzebna gospodyni do restauracji. Piotrkowska nr. 3. 4059-5-2

Potrzebne prasowaczki. Piotrkowska 108. 4057-2-2

Pralnia do sprzedania istniejąca od lat 14. Ul. Nawrot nr. 66. 4041-5-2

Pianina najnowszej konstrukcji sprzedaje ratami niedrogo. Ul. Mikołajowska 9-34, Elbaum.

Potrzebne prasowaczki i praczka Karola 2. 3933-3-3

Potrzebny uczeń rzeźniczy do terminu ul. Kątna 24, wiadomość na miejscu. 4027-3-2

Różne mieszkania do wynajęcia od 1 lipca. Ul. Rozwadowska Nr. 15. 3995-5-3

Rower angielski, mało używany, wraz z kostiumem do sprzedania. Przejazd 82, od 6-ej wieczorem. 4090-3pt-1

Subjekt fryzjerski potrzebny zaraz. Radwańska 36. 4089-2-1

Sklep kolonialny zaraz do sprzedania. Ul. Rzgowska № 37, F. Szendel. 4094-3-1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania. Wiadomość: Dzielna 44, w restauracji.

Sklep kolonialny i dystrybucyjny do sprzedania. Tramwajowa № 15. 3961-3-3

Sklep do sprzedania. Wiadomość: Piotrkowska № 291 w sklepie. 3955-3-3

Sprzedaje się kredens stół duży, 6 krzesel masyw dąb w cenie 120 rb. Karola 18, m. 10. 4014-2-2

Sklep kolonialno-dystrybucyjny zaraz do sprzedania. Pańska № 95. 4086-3-1

Sklep spożywczo-dystrybucyjny zaraz do sprzedania. Wiadomość Senatorska 16. 4055-2-1

Tanio, byle zaraz pokój stoneczny, duży, z meblami lub bez, do wynajęcia. Wiadomość w Administr. Rozwoju. 2575d

Umeblowane pokoje kawalerskie do wynajęcia. Benedykta 35. 3790-6*-5

Urządzenie piwiarni zaraz do sprzedania. Oferty: „Piwiarnia“ w Adm. Rozwoju. 0000-3*-2

Wille piękne na dogodnych warunkach, mam do sprzedania. Zawadzka 10, Niemierski. 4077-1

Zaginął chłopiec blondyn, oczę niebieskie, 4 lata, na imię Henryk Kostkiewicz, ubranko brązowe w paski. Kto by wiedział gdzie się znajduje, zechce zawiadomić rodziców: Spacerowa 22 m. 2, Bałuty. 4081-1

Z powodu zmiany interesu jest do sprzedania eleganckie urządzenie sklepu kolonialnego, lub cały sklep. Pańska 12. 4079-3-1

Zaraz do sprzedania 8 morgów ziemi, zabudowania odpowiednie, 2 krowy, koń, wóz, siewczkarnia, wiejarnia z całym zasiewami i krescencją, we wsi Wola Kazubowa, pow. łódzkim, 4 wiorsty od Tuszyńska, 4 od Rzgowa. Cena 2,100 rb. Wiadomość Rzgowska 44, u Jakóba Sonty.

Zaraz do wynajęcia latnie mieszkanie: pokój i kuchnię z ogrodem owocowym, 4 wiorsty za Rzgowem, w Woli Kazubowej, Wiadomość: Rzgowska 44, Jakób Sonta. 4072-1

Z magle z powodu zmiany interesu, do sprzedania. Średnia № 2. 4043-5-1

Z magle do sprzedania. Ul. Skwerowa 7. 4040-2-2

1,000 rb. gwarantuję zysku za 10 lat, nabywcy piekarni w śródmieściu, Zawadzka 10, Niemierski. Tamże różne sklepy do sprzedania. 4078-1

Zdolne spółdzielczarki mogą się zaraz zgłosić. Ul. Rozwadowska 6, III piętro. 4050-5*-1

Zagubione dokumenty.

Bolesław Nowakowski zagubił paszport, wydany z gm. Tkaczew, pow. Łęczyckiego. 4054-5-1

Feliks Opala zagubił świadectwo od wido pruskiego, wydane na 3 miesiące przez policmajstra. 4045-1

Józef Doreń zagubił portfel, a w nim paszport, wydany z gm. Galkówek, gub. Piotrkowskiej, oraz frachty. Uprząza się o zwrot, Złota 2-29. 4049-1

Rajmold Klimke zagubił kwit od paszportu, wydany z fabryki Szejtgera. 4073-1

Skradziono kartę od paszportu, na imię Antoniego Włodarczyka, wydaną z fabryki braci Dobranickich. 4025-3-2

Stefan Rłwe zagubił paszport wydany z gminy Milejów, gub. piotrkowskiej. 3947-5-2

Skradziono kartę od paszportu na imię Józefa Furmanek wydaną z fabr. Hejziera. 3962-3-3

Wojciech Zych zagubił paszport wydany z gm. Górek, gub. Piotrkowskiej. 4052-3-1

Zaginęło świadectwo od dowodu pruskiego na imię Stanisława Grzedy, wydane z fabryki B-ci Bukel. 4082-3-1

Zaginął paszport Józefowi Marczewskiemu wydany z Bużyna, gminy Biadaczew powiatu Sieradzkiego gub. Kaliskiej. 4063-5-1

Zaginęła karta fabryczna na imię Józefa Agaciaka wydana z fabr. Schejblera. 4070-1

Zaginął paszport wydany przez Z. wójta gminy Gołabki, pow. Łuków, gub. Siedleckiej, na imię Adolfa Luk. 4026-3-2

CASINO

NIEZNAJOMY

Wspaniały dramat
w 4-ach aktach

Od dziś do piątku
17 Maja włącznie.

w wykonaniu artystów Wiedeńskiego BURG-TEATRŪ. Główną rolę wykona
Hrabina Wolf-Meternich (Claire Vallentin).

NAM POTRZEBNA STENOGRAFISTKA

Arceywesola komedia, w wykonaniu Amerykańskich artystów
ze znakomitym komikiem **POCKSONEM** w głównej roli.

Orkiestra koncertowa.

1758

Orkiestra koncertowa.

W szkole koedukacyjnej

Heleny Cholewickiej

Piotrkowska 145 (od lipca Ewangelicka 18)

egzaminu wstępne przedwakacyjne odbędą się 23-go maja i 8-go czerwca, między 12-tą a 2-gą. Przy szkole komplety wakacyjne dla dzieci, pozostających w Łodzi. Nauka, sjojd, spacery, wycieczki. Przygotowanie do egzaminów wstępnych i poprawkowych. Zapisy i informacje w kancelarii szkoły między 11-tą a 3-cią. 1752

Wykwintne podkłady na biurka

z blokami i notesami i bez takowych skórzane i płócienne, od 30 k. do 3 rb. poleca skład papieru i materiałów piśmiennych i rysunkowych

Maryi Strzeleckiej

LABORATORYUM

chemiczno-bakteryologiczne

MAGISTER N. SCHATZ,

1534 Piotrkowska 50.

Analizy do celów dyagnostyki lekarskiej, Moczu (białko, cukier i t. p.; choroby weneryczne. Piwocin (gruźlica i t. p.) Badanie krwi na syfilis.

„Olszynka“ Plac do sprzedania przy zgierskiej szosie, naprzeciwko budującego się szpitala, dla umysłowo-chorych, od ostatniego przystanku przed remizą tramwajową 3 minuty drogi. Wiadomość w Łodzi, ul. Skwerowa № 10-5, od 1-2/4, i od 6-8. 1556

O. TAUCHERT

Andrzeja № 3

tel. 21-52

Codziennie świeżo:

Masło śmietankowe

Masło solone

Jaja stemplowane do piecia

Nowalce, jakoto:

Wąski

Salata

Rzodkiewki

Szpinak

Kartofle młode itp.

Karczka

Kompoty etc.

Odstawa do domów

i na letniska.

HANDLUJĄCYM RABAT.

Biuro nauczycielskie

W. Rościszewskiej,
WARSZAWA, Chmielna 25.
(telef. 107-02).

Nauczycieli, nauczycielki, wychowawczyń polki, angielski, francuzki, niemki, sprowadza wprost z zagranicy. 1415

POTRZEBNY

subiekt cukierniczy do piekarni Wróblewskiego w Łasku, gub. piotrkowska 25 rb. miesięcznie, mieszkanie z całodziennem utrzymaniem. 1653

Preparat „TRAYSER“ przeciw reumatyzmowi i podagrze jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Ilustrowana broszura z prawidłowym opisem powyżej wspomnianych chorób wysłana zostaje na pierwsze żądanie bezpłatnie. Adresować M. E. Traysers, No. 124 Bangor House, Shoe Lane, London, England, E. C. 125

Przyjmują nadrobienie
pończoch.
MIKOŁAJEWSKA 59 m. 29
2-gie piętro.

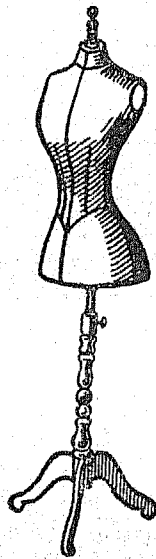
WYSTAWA APTEKOWA
PROCEZ WYKONAWCZY
PŁOCENI
L. GOSZCZAK

Zadajcie wszędzie
tylko MICHAŁA LEBIEDIEWA

Przedst. Akc. Tow. Spiess i Syn 497

Fabryka Manekinów I INTROLIGATORNIA

Przyjmuje obstalunki na manekiny podług najnowszej mody, numeru, stanika lub zdjętej miary. Staranne wykonanie. Reparacja manekinów. Łódź, Mikołajewska № 88.

Mikołajewska № 88.
A. Jasiński.
1547

NAJLEPSZA
angielska pasta do obuwia.

MOBILIN (tylko z automobilem)
Do nabycia wszędzie.
Reprezentant Wł. Zilborstein, Długa 23.
Poszukuje się zdolnych agentów. 1667

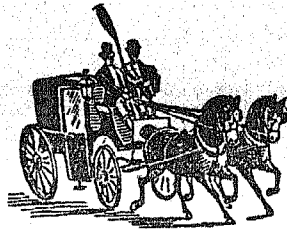
Plaszcze, Kostiumy, Suknie
wykonane w pracowni sukien
Przejazd 48, (II-ie piętro)
odznaczają się szykiem i elegancją.
Pracownia otwarta do godziny 8-ej wieczorem.

„Stanisławy”

Wydział Rekomendacji Pracy Technicznej
przy Stow. Wzajemn. Pomocy Majstrów Fabrycz. Gub. Piotrkowskiej,
Nowy Rynek № 6

Rekomenduje zdolnych fachowców fabrycznych na posady techniczne wszelkich stopni.
Dla W.W. P.P. Fabrykantów pośrednictwo Wydziału est bezinteresowne.

Przewodniczący Wydz. Rek. Pracy Feliks Przedpeński.
Biuro Wydziału ulica Widzewska № 145 jest czynne codziennie z wyłączeniem świąt i niedziel od godz. 12 do 1-ej w południe i od 8 do 9-ej wieczorem. 549

Remiza „BRISTOL“
Wynajem Karet
A. NEUMANN
ul. Piotrkowska № 119 tel. 10-53.

Frontowe mieszkanie.

4 lub 5 pokoje, kuchnia i wygody; słoneczna strona, elektryczność od 1 lipca do wynajęcia. Tamże jeden pokój z kuchnią. Widzewska 145, wiadomość u stróża. 1756

POKOJ

duży frontowy słoneczny, ameblowany lub nie, tanio do wynajęcia zaraz. Wiadomość w adm. „Rozwoju”

Bardzo eleganckie mieszkanie

w ogrodzie, składające się z 3-ch pokoiów z kuchnią, pokojem dla służącej, z wszelkimi wygodami od 1/14 lipca do wynajęcia. Wiadomość w administracji, Widzewska 135. 1708

Letnie mieszkania

w Przygoniu pod Łaskiem. Las, woda bieżąca i produkty spożywcze w miejscu. 1694

EGZYSTUJĄCA OD LAT 22 W ŁODZI

Pracownia haftów

I ZNACZENIA BIELIZNY

D. Mazurkiewiczowej

Przejazd 16,

m. 24.

Przyjmuje się uczennice.

Ulica PRZEJAZD Nr 16.

Pracownia Gorsetów

NATALII KĘDZIERSKIEJ

OBSTALUNKI pod. najnowszych modeli. Reparacja. Oddzielny pokój dla przyjęć.

Piotrkowska 115 m. 6.

WŁ. PRZEŹDZIECKI

Łódź, Piotrkowska № 108

Zakład tapicersko-dekoracyjny

przyjmuje wszelkie obstalunki tapicerskie oraz posiada na składzie otomany i leżanki po cenach przystępnych. 1728

Zarząd Łódzkiej Rzeźni Miejskiej

poleca:

Skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i szmalec topiony, do celów technicznych. Krew suszoną na nawozy sztuczne. Maczkę mięso-kostną na karm dla ryb, drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych jakościach i kolorach. Szczecińską surową, mokrą i suchą.

445

Inżynierska № 1, tel. 46.